

899-962-1(092)

2-178

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

თეა მაისურაძე

გურამ რჩეულიშვილის
მოთხრობები

10.01.01 – ქართული ლიტერატურა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო
ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი დისერტაციის

ა ვ ტ ო რ ე შ ე რ ა ტ ი

თბილისი
2004

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი -

ჭურულაია ოთარ

ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი (10.01.09)

ოფიციალური ოპონენტები:

1. **სიზუა სოსო**

ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი (10.01.10)

2. **ვაჩულია თამარ**

ფილოლოგიის მეცნიერებათა
კანდიდატი, დოცენტი (10.01.01)

დისერტაციის დაცვა შედგება 2004 წლის „26“ XI
„1400“ საათზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის დარგის (P10.10.№4) სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: 0128, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი №1

დისერტაციის გაცნობა შესამღებელია თსუ სამეცნიერო ბიბლიო-თეკაში.

მისამართი: 0143, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. №2.

ავტორეფერატი დაიგზავნა 2004 წლის „26“ X “

სადისერტაციო საბჭოს

სწავლული მდივანი,

ფილოლოგიის მეცნიერებათა

დოქტორი, პროფესორი

ნოდარ ტაპიძე

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა. გურამ რჩეულიშვილი მეოცე საუკუნის 50-60-იანი წლების ქართული მწერლობის ის თვალსაჩინო წარმომადგენელია, რომელმაც საბჭოთა ხელოვნებასა და ლიტერატურაში დამკვიდრებული მეთოდის - სოციალისტური რეალიზმის წინააღმდეგ აშკარად გაილაშქრა და შეძლო შინაგანი ინერტულობისა და ყალბი ოპტიმიზმისაგან თავდახსნის აუცილებლობაში დაერწმუნებინა გემოვნებიანი, ქართველი მკითხველი.

გურამ რჩეულიშვილმა არამარტო როგორც მწერალმა, არამედ, როგორც პიროვნებამ, ჭეშმარიტმა მამულიშვილმა დადებითი მუხტი ჩაღო თაობათა ზნეობრივი ჩამოყალიბების საქმეში. იდეოლოგიური დიქტატურის პერიოდში, სწორედ ეს მნიშვნელოვანი ფაქტორი წარმოადგენდა განსაცდელში ჩავარდნილ მოყვასთა სულიერ საზრდოს.

გურამ რჩეულიშვილი „ახალგაზრდა თაობის“ წარმომადგენელ იმ მწერალთა შორის იყო, რომელთაც ქართული ლიტერატურა, თვით ლიტერატურული პროცესიც აღმავლობის ახალ საფეხურზე აიყვანეს და ქართულ მწერლობაში ინდივიდუალურობა დაამკვიდრეს. ეპოქისათვის დამახასიათებელმა და გამორჩეულმა თავისებურებებმა, რომელნიც საუკეთესოდ ვლინდებიან და ზედმიწევნით აისახებიან მხატვრულ ნაწარმოებში, გამოიწვია საოცარი დაინტერესება გურამ რჩეულიშვილის, როგორც მწერლის ასევე მისი პიროვნების მიმართ. სწორედ ამიტომ, ჩვენი კვლევის საგანია როგორც გურამ რჩეულიშვილის მოთხრობები (პიესები, დღიურები, მინიატურები, სცენარები, კინო-მოთხრობები ცალკე, შემდგომი კვლევის ობიექტები არიან), ასევე მისი, როგორც მწერლის ადგილისა და დანიშნულების გარკვევა (ძიება) მისივე თაობის შემოქმედთა შორის.

წინამდებარე ნაშრომში მოცემულია მოთხრობათა კლასიფიკაცია თემატიკის მიხედვით და გამოკვეთილია მწერლის მხატვრული სამყარო.

გურამ რჩეულიშვილი იყო ერთ-ერთი პირველთაგანი „ახალგაზრდა თაობის“ წარმომადგენელ მწერალთა შორის, რომელმაც ქართულ

10461